

בשם ה' יוסף

אשכול יוסף

מאצרותיו של הרב יוסף חי סימן טוב שליט"א
מחבר סדרת "אשכול יוסף" עה"ת והמועדים
וספרי "כרם יוסף" על הש"ס

מתקיימת יעקב בבית החרב

ועפ"ז הכל ניחא ונפלא ככפתור ופרח, דהנה אומר: "עשיתי כאשר דיברת", היינו מה שציווהו יצחק ליעקב לעסוק ולשקוד בתורה ולהתעלות בה, ועל זה אמר: "קום נא שבה ואוכלה מציד", היינו מהחידושים ודברי תורה שרוצה לומר לפניו, וכמ"ש כי "צייד בפיו" נופל על לשון "מציד" שאמר לו בפיו סתרי תורה ומועשה מרכבה, ועל זה אמר לו: "בעבור תברכני נפשך", שאז בדין שיברכנו, כי האב חייב ללמד את בנו תורה, אבל הבן לכאורה אינו חייב ללמד את אביו תורה, ועכ"פ פרט כשהאב בלא"ה גברא רבה, מסתבר שאין על הבן חוב ללמד את אביו, [וצ"ע לדינא אם אבא שמבקש מבנו ללמוד תורה, האם יש חוב על הבן ללמד את אביו, דלכאורה מציוו חוב רק על האב ללמד את בנו, אבל לא על הבן ללמד את אביו, ולכן אם נוהג הבן הלימוד יותר עם החברותא וכדומה, האם אביו בכל זאת יכול לחייבו בדין ללמוד תורה. עוד יל"ע האם דין זה לא גרע מחוב מאכילו ומשקהו ומלבישו (קדושין 68). דכל מה שאמרו משל אב, היינו לענין הוצאת ממונו, אבל טורח וביטול מלאכה ג"כ משל בן כמבואר בתוס' שם, וא"כ יהיה על הבן חוב ג"כ ללמד את אביו תורה ולהביאו לחיי עוה"ב, וכן מ"ש ממכדו במותו, דבכלל זה מנהג העולם שיעשה בעד עילוי נשמת אביו קדישים וד"ת ומצוות, כעין מ"ש בזה"ק סו"פ פיקודי שבמותו עיקר מצוות כיבוד אב, א"כ על אחת כמה שיהיה מחוייב בחיי ללמוד תורה להביאו לחיי עוה"ב, ואמנם לא מציוו שיאמרו בן בגמרא או בקדמונים. אלא שמוזה אין ראייה, כי מלפנים דבר זה הוא שיהיה האב צריך לבן בלימוד ובתורה, ורק הבן היה צריך לאב, והתלמיד צריך לרבו].

"הקול קול יעקב והידיים ידי עשיו", (כ"ז כ"ב)

מדוע יצווק בירך מספק ולא זושש שאדם זר נוטל את ברכותיו? | איך יעקב ביקש להתברך בשביל דבר מועט שמאכיל לאביו? | איך יעקב ביקש שכר להתברך בעד מצות כיבוד להאכילו?

ידוע הקושיא מדוע יצחק ברכו ליעקב בבואו לפניו לקחת את הברכות במרמה בהיותו מסופק אם הוא יעקב או עשיו, כאומר: "הקול קול יעקב והידיים ידי עשיו", והרי ספק ברכות להקל, ואיך יצחק נותן את הברכה כשיש לו ספק ולו קטן ביותר שאין זה בנו שרוצה להנחיל לו את ברכותיו, ועוד שמה אין זה בנו כלל אלא אדם זר שבא במרמה לקחת את הברכות?

ע"ק איך יעקב שיקר ואמר: "ואוכלה מציד" וכי יעקב צדו? ועוד וכי בכלל מציד היה, והלא משל אמו רבקה היה? ועוד השיב יעקב ליצחק אביו ואמר: "כי הקרה ה' אלוקיך לפני", והיאך שיקר שצייד זה בא דרך מקרה, והלא רבקה הביאה הכל לפניו?

עוד צ"ב היאך יעקב מבקש להתברך מפיו של יצחק בעבור שיאכל מצידו, כאומר: "קום נא שבה ואוכלה מציד" בעבור תברכני נפשך", וכי בשביל שמביא לפניו לאכול צריך לברכנו, ובשלמא אצל עשיו שיצחק מדעתו אמר לו כן, אבל יעקב היאך יבקש כן? משל למלך האומר לאוהבו תן לי פרוטה ואתן לך בשכרה בית מלא כל טוב, הייתכן שיבוא אוהב אחר למלך, ויאמר לו קח פרוטה בעבור תתן לי בית מלא כל טוב, הלא למורד בכבוד המלכות יחשב?

עוד קשה הלא בלא"ה יעקב מחוייב מדין כיבוד אב להאכילו ולהשקותו ליצחק, ואיך יבקש שכר בעד קיום המצווה, ועיין חו"מ סי' רס"ה שאין לקחת שכר על מצות השבת אבידה, וכן הדין בכל כיו"ב?

והנראה בס"ד דהנה יעוין בש"ך חו"מ סוף סי' שמ"ח שכתב הלשון: "כי הקרה ה' לפני" על מצאית ד"ת. ומזה נראה בס"ד שודאי יעקב אבינו ע"ה עמוד התורה זיע"א כאשר בא לפני יצחק אבינו ע"ה נשא ונתן לפניו מדברותיו, דברי תורה מופלאים וחידושים מתוקים מדבש ונופת צופים, ובפרט שאותו הלילה היה ליל הסדר כידוע, ואז אמר לפניו חידושים בשבח יציאת מצרים שעתידי הקב"ה לעשות לעמו ישראל.

ולכן אמר יעקב ליצחק בדין "בעבור תברכני נפשך", ומאותם חידושים נפלאים התפעל יצחק עד מאד באומר: "מה זה מהרת למצוא בני", היאך כך בשנים מועטות עלית והתעלית להשגות גדולות ומופלאות בתורה ולהגיע לידיעה ועומק גדול עד למאוד, והשיבו יעקב ע"ה: "כי הקרה ה' לפני", שהכל מאת החונן לאדם דעת, והקב"ה ברחמיו ובחסדיו הקרה לפניו ולהחכימו בתורה, ואז התפעל יצחק ומיאן לקבל שזהו עשיו שיהיה חכם כזה גדול בתורה, ואמר: "הקול קול יעקב והידיים ידי עשיו". ויעקב הביא עוד לפניו יין ישן, יין, שדעת זקנים נוחה הימנו, שהיין מורה על גילוי חידושים נפלאים, כמ"ש במס' עירובין (פג). נכנס יין יצא סוד, וזה סוד לבסומי בפוריא במס' מגילה (ז:), וזה מה שנאמר "וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה'". ולכן יצחק ברכו ליעקב אפי' בשביל הספק, כי אז אמר בליבו: אפילו אין זה בני, ראוי הוא לקבל את כל הברכות, שבשביל שהוא חכם גדול כזה בתורה מגיע לו כל הברכות! ודו"ק.

הצדקה

להצלחות עדי מירון ניסים בן זויה שיווי

וביאר החת"ס (פרשת חיי שרה) דהיינו מה שאחז"ל במגילה (ז). אלישע ברחמי עבד, היינו משום דאי אפשר לומר דעביד בהשבעת שמות שהרי נהנה, כמו שאחז"ל (ברכות י). הרוצה להנות יהנה כאלישע, ועל כרחק ברחמי עבד. וביאר עוד שמטעם זה השתדלו בכל עוז ליתן לאברהם את מערת המכפלה בחינם, שיביאוהו ליהנות מהם ויבטלו נשיאותו מהם, שלא יוכל עוד להשתמש וללחום עמהם בשמות הקודש.

שאלה

היכן מציינו שהכהנים נכנסים בעזרה רק שבוע אחד בשנה?

תשובה

כהנים בעלי מומים היו נדחקים ונכסין להקפך במצות חבטת ערבה בין האולם והמזבח, וכל השנה אסורים ליכנס שם.

מקורות

מסכת סוכה דף מד. וברש"י שם ד"ה כהנים, ומס' כלים פ"א.

שאלה

מי נעקד על קדושת ה' ונעשה אפר, והביא הקב"ה טל והקימו לתחייה?

תשובה

יצחק אבינו ע"ה.

מקורות

כתב בספר שבלי הלקט (ענין תפילה סימן י"ח), כיון שבאו אנשי כנסת הגדולה כללום ותיקנום כסדרן, כשניצול אברהם מאור כשדים פתחו מלאכי השרת ואמרו בא"י מגן אברהם. כשנעקד יצחק אבינו על המזבח ונעשה דשן והיה אפרו מושלך על הר המוריה, מיד הביא עליו הקב"ה טל והחיה אותו, לפיכך אמר דוד "כטל חרמון שירוד על הררי ציון" וגו', כטל שהחיה בו יצחק אבינו, מיד פתחו מלאכי השרת ואמרו בא"י מחיה המתים.

שאלה

מתי מציינו שמוציאים לקריאת התורה ששה ספרי תורה?

תשובה

בשבת ר"ח חנוכה, ובשבת החודש ניסן, שמוציאים שלושה ס"ת, וח"ו בעת מגפה שיש חשש הדבקה לתקפ"ץ, מוציאים ששה ספרים. ג' ספרים עבור הקורה בתורה, וג' ספרים עבור העולים לתורה.

מקורות

מגן הראש"ל הגר"צ יוסף שליט"א במכתב בעת התפשטות הקורונה לתקפ"ץ, להוציא ס"ת עבור הקורא, וס"ת לעול העולה לתורה, לקיים הוראות הבטיחות, להתרחק זה מזה.

מזרח מפתחז העניינים לחנוכה

ספר "אשכול יוסף" - מועדים

הביאו ברכה לביתכם!

- סימן מ"ג כיון שגר חנוכה בחינת המנורה במקדש, מדוע נרותיה שמונה ובמנורה שבעה?..... 251
- סימן מ"ד חיבור ראיית הנרות וסגולת ימי החנוכה 255
- סימן מ"ה מדוע מבטלין ת"ת להדלקת נר חנוכה? 259
- סי' מ"ו מדוע בנר חנוכה כ' הרמב"ם מצוה חביבה מאד? 272
- סימן מ"ז מה נשתנה נר חנוכה שחייב למכור כסותו? .. 284
- סימן מ"ח מה נשתנה שצריך לעשותו בפרסום..... 289
- סימן מ"ט מה הטעם שאסור להשתמש לאור הנרות? .. 291
- סימן נ' איך מועיל נתינת פרוטה והרי מעות לא קונות? . 295
- סימן נ"א מדוע במצות נר חנוכה כבתה אין זקוק לה? .. 305
- סימן נ"ב למה דוקא בנר חנוכה התחדש הידורי מצוה? 309
- סימן נ"ג מדוע נשים לא נהגו להדליק מדין מהדרין? .. 312
- סימן נ"ד מדוע לב"ש שפוחת אין סברת מעלין בקודש? 314
- סימן נ"ה האם אפשר להדר בהדלקה כב"ה וכב"ש? .. 317
- סימן נ"ו למה בנר חנוכה חששו לחשד ובתפילה לא?..... 320
- סי' נ"ז מדוע בנר חשד אין מברכין כשחיסת בן פקועה? 325
- סימן נ"ח מדוע בחנוכה לא קנסו לשוכח כמו נר שבת?..... 332
- סי' נ"ט מדוע נר חנוכה שהזיק חייב, עשה כדין חכמים... 337
- סי' ס' מדוע בסכנה אין חיוב למסור נפש להדליק בפתח? 340
- סימן ס"א היאך ע"י מצות ההדלקה נשפך דם ישראל? .. 345
- סי' ס"ב העולם זהירים בנר ומדוע לא זוכים לבנים ת"ח? 348
- סימן ס"ג קושיות במצות נר חנוכה..... 361
- סימן ס"ד למה לא קבעום למשתה ושמחה כמו בפורים? 366
- סימן ס"ה מה החידוש שהקב"ה מסר טמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים? .. 369
- סי' ס"ו מה החידוש שה' מסר זדים ביד עוסקי תורתך? .. 371
- סימן ס"ז למה בחנוכה לא חששו לקגאת האומות? .. 375
- סימן ס"ח מה הקשר בין נר חנוכה לבור של יוסף? .. 379
- סי' ס"ט טעם שנוהגין הענינים לסובב על הפתחים .. 381
- סימן ע' למה ציוותה יון לכתוב דוקא על קרן השור? 386
- סימן ס"ט ימי החנוכה מעלים על נס גודל מעלת היחיד 396
- סימן ס"ט נחמתו של אהרן בנרותיו; מעשי הבחורות אבן היסוד לכל החיים .. 400

מגידים, דרשנים, ושוחזרי התורה

"אשכול יוסף"

כרך "מועדים"

לא היה כבושם ה'!!!

לבירוורים והזמנות: 054-84-60008/7

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

יסודי לרנר הפצת ספרים | יריד הספרים מלכי ישראל 3 מול שטיבלך קמרנה | יפה נוף צומת בר אילן | הספריה הספרדית רח' דוד ע"י בנק הדואר | הפצת ספרי קודש ע"י מוסיק' ו'ולדמן בחמ"ד בעלזא | מוריה אשקלון | תשמשי קדושה אגן האיילות

בני ברק: הרב שאול שולמן רח' סוקולוב 34 כניסה ב' 0527618640

אוצר הספרים בדיגיטל | חו"ל: בייגל אייזן | מאזניים וגשל ועוד

כי מציינ תצא תורה ודבר זה מירושלים

להאזנה לשיעוריו המרתקים על

הרב יוסף זוי סימן טוב שליט"א

מזוהר סדרת הספרים "כרם יוסף" על הש"ס ו"אשכול יוסף" עה"ת והמועדים

073-371-8053

לקבלת צינתוק והאזנה בשידור זוי הקצו #

לשורה משמעות:

המערכת שדורגה וכל השיעורים מסודרים לנושאים: פרשת השבוע / הלכה ומנהג / מוסר ואגדה / ועוד ניתן להוריד את השיעורים בקול הלשון

לרכישת ספרי המחבר:

054-84-60007/8 או 02-5373570

להאזנה לשיעורי המחבר:

073-371-80-53